

NÁVH HABILITAČNEJ KOMISIE

(podľa § 1 ods. 15 vyhlášky 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor¹)

1. VYHODNOTENIE PLNENIA KRITÉRIÍ UCHÁDZAČKY A PODĽA MATERIÁLOV DODANÝCH UCHÁDZAČOM/KOU

1.1. Pedagogická činnosť uchádzačky

Mgr. Zuzana Gašová, rod. Tuhárska PhD. r. 1977 vo Zvolene je zamestnaná na Katedre germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v pozícii odborného asistenta. V rokoch 2000-2001 pôsobila na Ústave cudzích jazykov na Technickej univerzite vo Zvolene. Od r. 2001 pôsobí nepretržite na terajšom akademickom pracovisku.

Vysokoškolské štúdium absolvovala v r. 1995-2000 na UMB v Banskej Bystrici na Fakulte prírodných vied odbor učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov, aprobácia nemecký jazyka a literatúra – biológia. V r. 2003-2009 absolvovala doktorandské štúdium na Pedagogickej fakulte UK Bratislava v odbore jazykoveda konkrétnych jazykových skupín – špecializácia germanistika.

Počas doterajšej vedecko-pedagogickej činnosti absolvovala 8 študijných pobytov najmä na nemeckých akademických pracoviskách.

Počas doterajšej pedagogickej činnosti viedla predmety: *lexikológia nemeckého jazyka*, *štylistika nemeckého jazyka*, *textová lingvistika NJ*, *sémantika NJ*, *verbonominálne väzby NJ*, *lexikálny seminár NJ*, *frazeologizmy NJ*, *základy odbornej terminológie pre tlmočníkov a prekladateľov*, *terminológia prírodovedných textov NJ*, *analýza odborných textov NJ*, *špeciálny jazykový seminár NJ*, *konverzácia v nemeckom jazyku*, *nemčina pre germanistov*, *diplomový seminár*.

Doteraz viedla 26 záverečných prác.

1.2. Vedecko-výskumná a expertízna činnosť uchádzačky

Vedecko-výskumné zameranie Mgr. Zuzany Gašovej, r. Tuhárskej, PhD. sa takmer výlučne orientuje na germanistiku a na jednotlivé aspekty nemeckého jazyka. V prvom rade skúma jednotlivé sémantické osobitosti v nemčine, porovnáva ich so slovenským jazykom, publikovala významné práce z oblasti štylistiky nemeckého jazyka a takisto z textovej lingvistiky. Okrem toho ďalšiu časť jej filologických hľadání predstavujú translatologické výskumy v kontexte nemecko-slovenských porovnávaní. Dôležitú pozornosť pritom venuje odbornému prekladu. Najviac jej vedecké hľadania sú zamerané na oblasť kognitívnej a textovej lingvistiky. Výsledky uvedenej činnosti prezentovala aj v zahraničí v rámci pozvanej prednášky na univerzite v Jene a na celom rade vedeckých konferenciách najmä v Nemecku. V r. 2011 vydala monografiu *Die Analyse der semantisch-kognitiven Ebene der Fachsprache: Untersucht am Beispiel von Texten aus der Biologie*. Sprostredkúva v nej

¹Vyhláška 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent alebo profesor (ďalej len „vyhláška“)

výsledky empirického výskumu realizovaného prostredníctvom korpusovej lingvistiky. V ďalšej monografii z r. 2009, kde je spoluautorkou, sa zameriava na konkrétny aspekt odborného jazyka – na formy genitívu.

Uvedené výskumné filologické témy habilitantka publikovala v 4 monografiách, v 30 ďalších vedeckých prácach, z toho 17 bolo uverejnených v zahraničí. Na jej práce bolo doteraz zaregistrovaných 82 citácií, z toho 42 v zahraničí.

Svoj filologický výskum realizovala v rámci 5 projektov VEGA, KEGA, ESF, APVV. Je autorkou troch vysokoškolských učebníc, jednej učebnice pre základné a stredné školy z nemčiny a troch skript z nemeckého jazyka.

Podľa prehľadu scientometrických kritérií požadovaných Prešovskou univerzitou v Prešove, uchádzačka vo všetkých ukazovateľoch spĺňa a v niektorých prípadoch prekračuje predmetné požiadavky. Uvedený prehľad dokumentuje, že uchádzačka Mgr. Zuzana Gášovej, r. Tuhárska, PhD. spĺňa kritériá na udelenie titulu „docent“ a je uznávanou vedeckou a pedagogickou osobnosťou.

2. ZÁVERY OPONENTSKÝCH POSUDKOV NA HABILITAČNÚ PRÁCU (v súvislosti s § 1 ods. 10 vyhlášky)

Mgr. Zuzana Tuhárska vypracovala habilitačnú prácu na tému *Der konzeptuelle Raum des Lexems Zeit im Kontext seiner Attribuierung*. Na jej habilitačnú prácu posudky vypracovali:

1. Prof. PhDr. Jana Rakšányiová, CSc.
2. Doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD.
3. Doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková, PhD.

V diskusii by mohli odznieť odpovede aj na tieto (hypotetické) otázky **prof. PhDr. Jany Rakšányiovej, CSc.:**

1. Nakoľko reprezentatívne sú zistenia pri voľbe daného korpusu? Boli by výsledky napr. pri voľbe moderného jazyka médií iné?
2. Daná téma je nepochybne podnetná pre ďalší (kontrastívny) výskum. Ktorú z pertraktovaných výskumných otázok možno považovať za prioritnú? Prečo?

Záver:

Na základe uvedených vedeckých kvalít habilitačnej práce Mgr. Zuzany Tuhárskej: *Der konzeptuelle Raum des Lexems Zeit im Kontext seiner Attribuierung* (Konceptuálny priestor lexémy *Zeit* v kontexte jej atribúcie), ale rovnako aj na základe habilitandkinho vedecko-pedagogického profilu navrhujem, aby jej bol po úspešnom habilitačnom konaní a obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul docentky v študijnom odbore 2.1.33 Všeobecná jazykoveda.

doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD.:

Predkladaná práca je logicky štruktúrovaná a koncepčne vyvážená, obsahovo aktuálna a prínosná, teoreticky a vedecky na veľmi vysokej úrovni. Je odrazom mimoriadneho teoretického rozhľadu autorky, výsledkov erudovaného výskumu, rozsiahlych praktických skúseností a kompetencií, poznania interdisciplinárnych súvislostí a vynikajúcej schopnosti

spojiť teóriu a skúsenosť. Na základe naznačených pozitív si práca zaslúži širšie čitateľské publikum, a preto odporúčam prácu na publikovanie.

V rámci diskusie a vedeckej rozpravy by bolo zaujímavé rozviesť perspektívy ďalšieho skúmania, keďže každý výskum a zistenia otvárajú obvykle ďalšie otázky.

Záver:

Habilitačná práca Mgr. Zuzany Tuhárskej, PhD. *Der konzeptuelle Raum des Lexems Zeit im Kontext seiner Attribuierung* spĺňa požiadavky a kritériá kladené na práce tohto druhu. Protokol o kontrole originality potvrdil, že ide o vlastnú prácu autorky. Ide o teoretickú prácu, prinášajúcu výsledky výskumu, prezentujúcu kritické postoje autorky. Habilitačnú prácu Mgr. Zuzany Tuhárskej, PhD. odporúčam na obhajobu a po úspešnej obhajobe navrhujem Mgr. Zuzane Tuhárskej, PhD. udeliť vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore 2.1.33 všeobecná jazykoveda.

doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková, PhD.:

Na základe vyššie uvedeného výskumu autorka formuluje závery, ktoré bezprostredne vyplývajú z jej výskumu a ku ktorým dospela na báze indukčných postupov. Zaujímavým, ale v podstate očakávaným záverom je napr. skutočnosť, že koncept času sa nezakladá na jednotnej predstave. V čom vidí habilitantka dôvod tejto konštatácie v súvislosti s hypotézou, že čas je len jeden a žiadne iné predstavy o čase sú neakceptovateľné.

Pri celkovom hodnotení habilitačnej práce Mgr. Zuzany Tuhárskej, PhD. je potrebné konštatovať, že práca z obsahového hľadiska disponuje všetkými atribútmi, ktoré si vyžaduje vedecká práca takéhoto druhu. Autorka ponúka kvalitnú teoretickú bázu, dokonca si vytvára aj vlastné teoretické podložie z dôvodu jeho absencie v dostupnej literatúre a adekvátne ho aplikuje na vlastný výskum. Kapitoly sú logicky štruktúrované a svedčia o hlbokých vedomostiach autorky o danej problematike.

Z formálneho hľadiska je práca napísaná veľmi kultivovaným odborným štýlom.

Na záver môjho posudku obligátne konštatovanie – habilitačná práca Mgr. Zuzany Tuhárskej, PhD. pod názvom: „Der konzeptuelle Raum des Lexems „Zeit“ im Kontext seiner Attribuierung“ spĺňa po metodologickej, obsahovej i formálnej stránke všetky náležitosti vedeckého textu, prislúchajúceho pre príslušný kvalifikačný rast a preto menovanej navrhujem po habilitačnom pokračovaní (prednesení habilitačnej prednášky, obhájení svojej práce a primeranom zapojení sa do odbornej diskusie) udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore 2.1.33 všeobecná jazykoveda.

3. ODBORNÉ POSÚDENIE HABILITAČNEJ PREDNÁŠKY A OBHAJOBY HABILITAČNEJ PRÁCE – ZÁVER HABILITAČNEJ KOMISIE

Habilitantka vystúpila s prednáškou na tému *Jazyk ako prostriedok vyjadrenia času*. Sústredila sa v nej na analýzu lexémy čas z pozície konceptosféry jazyka. Opiera sa pritom o definíciu jazyka ako *súčasti prieniku komunikácie a kognície* podľa koncepcie Schulzeho (*Osoba, trieda, kongruencia*, 1998). Lexéma čas je analyzovaná na základe konkrétneho jazykovo-komunikačného prostredia, pričom autorka sa sústreďuje na konkrétne jazyky

a najmä na jazyk nemecký cez lexému *Zeit*. Habilitantka rozlišovala lexému *Zeit* a pojem *Zeit*. Konceptuálnu rovinu tejto lexémy chápe ako konštrukt. Autorka pritom skúma, *akým spôsobom je možná symbolizácia mentálneho konceptu čas v jazyku*. Habilitantka sa pri uvedenej analýze opiera o niektorých odborníkov, ako napríklad W. Klein a jeho prostredníctvom analyzuje skúmaný objekt z pozície onomaziológie. Ďalší možný postup pri spomínanej analýze ponúka autorka prostredníctvom sémaziológie, pričom sa opiera najmä o výskumy V. Evansa. Na tomto základe uvádza 8 konceptov lexémy *time* v anglickom jazyku. V ďalšej časti prednášky sa habilitantka sústredila na možnosti konceptualizácie lexém podľa metódy ruského vedca Karaulova, ktorý v spoluautorstve vydal dvojzväzkový Ruský asociačný slovník (2002). Na základe vyššie uvedených odborných východísk je možné nájsť etnokultúrne prieniky napríklad aj anglicko-rusko-slovenské (*čas sú penieze*). Za dôležitý aspekt pri konceptualizácii konkrétnych lexém autorka považuje ich pozíciu vo vzťahu konkrétne a abstraktné. K tým posledným patrí aj čas, ktorý si nie je možné predstaviť v senzorickej rovine. Lexéma *čas* v pozícii konceptu umožňuje komunikujúcim ľuďom vytvárať si predstavy o svojom živote práve prostredníctvom poznania, že náš život, naše aktivity prebiehajú v čase. Pri porovnávacom výskume napríklad lexém *čas*, *Zeit*, *vremja*, *time* je možné nachádzať viaceré odlišnosti, ale aj kontextuálne a kultúrne prieniky.

Celkovo možno konštatovať, že habilitantka vo svojej prednáške využila bohaté poznatky zo súčasných smerovaní v jazykovede, ktoré prekračujú štrukturálny metodologický rámec a skúmajú a interpretujú jazyk z omnoho širších kognitívnych východísk.

4. NÁVRH UDELIŤ UCHÁDZAČKE TITUL „DOCENT“ V ODBORE 2.1.33 VŠEOBECNÁ JAZYKOVEDA

Habilitačná komisia pracovala podľa postupu ustanoveného zákonom č.131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 6/2005 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Habilitačná komisia na základe posúdenia všetkých predložených dokladov a dokumentov, plnenia scientometrických kritérií a ostatných kritérií Prešovskej univerzity v Prešove týkajúcich sa vedeckej, pedagogickej a organizátorskej činnosti uchádzačky, posudkov oponentiek, prednesenej habilitačnej prednášky a výsledku obhajoby habilitačnej práce konštatuje, že Mgr. Zuzana Gášová, r. Tuhárska, PhD. spĺňa všetky podmienky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi ako aj vnútornými predpismi Prešovskej univerzity v Prešove na udelenie titulu „docent“ v odbore 2.1.33 všeobecná jazykoveda.

Na základe uvedeného habilitačná komisia **predkladá predsedovi Vedeckej rady FF PU tento návrh a odporúča Vedeckej rade Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove schváliť návrh na udelenie titulu „docent“ Mgr. Zuzane Gašovej, rod. Tuhárskej, PhD. v odbore 2.1.33 všeobecná jazykoveda.**

Miesto a dátum: Prešov, 6. novembra 2017

Predseda habilitačnej komisie:	Podpis
prof. PhDr. Jozef Sipko , PhD.	prítomný
Členovia/ky habilitačnej komisie:	
prof. Dr. phil. habil. Wolfgang Schulze	prítomný
prof. PhDr. Mária Vajičková , CSc.	prítomná
Oponenti:	
prof. PhDr. Jana Rakšányiová , CSc.	Prítomná
doc. PhDr. Alena Đuricová , PhD.	Prítomná
doc. PaedDr. Slavomíra Tomášiková , PhD.	Prítomná